

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. g) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. g) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995

pentru interpretarea articolului 47 din Constituția Republicii Moldova

13:00
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 176
" 07 " februarie 2022

I – AUTORUL SESIZĂRII

Alla DAROVANNAIA

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Grigore NOVAC

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

II – OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are drept obiect interpretarea prevederilor articolului 47 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova.

III – EXPUNEREA CONSIDERENTELOR DE FAPT

Perioada contemporană a realităților social-economice din Republica Moldova denotă o sarcină economico-financiară nesustenabilă pentru cetățenii săi. Mai mult ca atât capacitatea reală de debitare a bugetelor fiecărui cetățean deseori este sub costul total al taxelor și tarifelor impuse de autorități, furnizori și prestatori de servicii sociale.

Vom aduce în lumină cifre reale care conturează situația *de facto*, astfel pentru consumul gazelor naturale, consumatorul casnic achită începând cu 24 decembrie 2021 prețul de 11,08 lei, comparativ cu un tarif de 6,2 lei pînă la acel moment (iar mai nou, în regim retroactiv, prețul pentru consumatorul casnic a fost stabilit – 14,06 lei (fără taxa pe valoare adăugată) pentru un metru cub de gaz. Subiect reflectat într-o sesizare separată).

Potrivit analizelor de profil¹ în Republica Moldova repartizarea gospodăriilor casnice după numărul de persoane în gospodărie relevă o preponderență a gospodăriilor formate maxim din 2 persoane (31,1%), gospodăriile din 4 și mai multe persoane fiind prezentate în proporție de 25,3% din totalul de gospodării.

Gospodăriile numeroase (5 și mai multe persoane) sînt caracteristice în special pentru mediul rural, iar cele mai puțin numeroase pentru mediul urban.

Vom lua drept referință anul 2016, cînd mai mult de jumătate din gospodării (58,8%) locuiau în locuințe cu suprafața totală de 50-99 m². În același timp 25,2% – locuiau în locuințe cu o suprafață totală de 21-49 m² și doar 15,2% din gospodării dispuneau de locuințe cu suprafața totală de peste 100 m².

Totodată, o analiză a structurii gospodăriilor după suprafața încălzită a locuințelor ne demonstrează încă odată că în perioada rece a anului populația încălzește o suprafață cu mult mai mică, decît suprafața totală a locuințelor. Ponderea cea mai mare o dețin gospodăriile cu o suprafață încălzită a locuințelor de 21-49 m² și doar 22,7% încălzec o suprafață de 50-99 m².

Complementar, pentru tariful energiei electrice, consumatorul achita pînă în prezent prețul de 1,51 lei/kWh, iar furnizorii solicită stabilirea unui tarif de 2.79 lei/kWh.

¹ https://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Consum_energie_gospoda/Consum_energie.pdf

În logica celor expuse, fiind relevant să punctăm noțiunea de indice al prețurilor de consum, care este un indicator de evaluare, care caracterizează și furnizează o estimare a evoluției de ansamblu a prețurilor la mărfurile cumpărate și a tarifelor la serviciile utilizate de către populație pentru satisfacerea necesităților de trai într-o anumită perioadă (denumită perioadă curentă) față de o perioadă fixă (denumită perioadă de bază).

Cu referire la coșum minim de consum, potrivit Biroului Național de Statistică, pentru anul 2020², valorile de referință arătau în felul următor: minimum de existență – 2082 lei, cheltuieli de consum – 2791. În prezent, acest indice este cu cca. 20-30% mai mare.

Gruparea după statutul socio-economic al capului gospodăriei, relevă ponderi mai mari pentru gospodăriile capul cărora este salariat (41,2%) și pensionar (34,5%). Totodată, gospodăriile lucrătorilor pe cont propriu în agricultură constituie, respectiv, 7,5%, iar cele a lucrătorilor pe cont propriu în activități neagricole – 6,7% din total gospodării.

Veniturile medii lunare disponibile pe o persoană constituie 3096,6 lei. Principala sursă de formare a veniturilor este activitatea salarială (50,2%), fiind urmată de veniturile din prestațiile sociale (19,3%, din care 14,5% constituie pensiile și veniturile din activitatea individuală agricolă (8,3%).

Structura veniturilor disponibile diferă pe categorii, fiind dependentă de caracteristicile socio-demografice ale gospodăriilor și mediul de reședință. Astfel, în mediul urban veniturile disponibile medii lunare ale populației au constituit 3695,2 lei pe o persoană, iar în mediul rural – 2702,2 lei.

Cheltuielile de consum medii lunare pe o persoană au însumat 2791,1 lei. Cu un nivel mai mare a cheltuielilor se evidențiază mediul urban în care acestea au înregistrat, în mediu pe lună, valoarea de 3488,8 lei pe o persoană, iar în mediul rural – 2331,3 lei pe o persoană.

Cea mai mare parte a cheltuielilor a fost destinată acoperirii necesarului de consum alimentar (43,5%), după care urmează cheltuielile pentru locuință, apă, electricitate și gaze (16,1%), îmbrăcăminte și încălțăminte (8,8%). Celelalte cheltuieli au avut drept destinație dotarea și întreținerea locuinței (5,6%), transport (5,5%), sănătate (4,7%), telecomunicații (4,7%), etc.

Astfel, un exercițiu elementar matematic, raportat la o familie constituită din 2 persoane beneficiari de pensii minime pentru limita de vîrsă, fără alte surse de venit, al căror buget lunar constituie 4 mii lei, și al căror cheltuieli de consum constituie 2791 lei, al căror facturi pentru consumul de gaze naturale constituie (pentru 45 m.p.) cca. 1 mie lei (compensate), al căror factură pentru consumul energiei electrice constituie cca. 5 sute lei, și respectiv pentru consumul apei constituie cca. 2 sute lei.

Obținem următoarele: $2791+1000+500+200 = 4491$ lei. Suma de 4491 lei urmează a fi debitată dintr-un buget comun de 4 mii lei. Obținem o valoare negativă de -491 lei. O bună parte din familii stabilite în mediul rural obține o valoare de referință dublă sau triplă.

În context, relevant speței, potrivit unui raport al Băncii Mondiale³, 41 la sută din populația Republicii Moldova trăiește sub „pragul regional al sărăciei”.

IV – EXPUNEREA ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL SESIZĂRII

² https://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/aspecte_nivelul_trai/Aspecte_nivehul_trai_2020.pdf

³ <https://documents1.worldbank.org/curated/en/715861467989513808/pdf/105722-WP-P151472-PUBLIC-ROMANIAN-Moldova-Poverty-Assessment-2016.pdf>

Articolul 47 din Constituție, intitulat „Dreptul la asistență și protecție socială”, conferă valoare constituțională unuia dintre principiile de bază ale statului democratic. Acest principiu stabilește că dezvoltarea omului liber **nu este problema lui personală** sau a familiei lui, ci o componentă esențială a politicii de stat. Anume realizările în domeniul protecției și politicii sociale indică nivelul de dezvoltare și prosperitate a statului. Numai dacă există succese în domeniul protecției sociale, se poate spune că statul își realizează obligația constituțională de a apăra drepturile și libertățile omului, de a crea condiții materiale, politice, juridice și de alt gen pentru exercitarea drepturilor și libertăților, pentru implementarea lor în viață.

Asistența și protecția socială într-o societate este un domeniu care reunește interesele vitale ale cetățenilor, relațiile de proprietate, metodele legale și mijloacele de reglementare, politica socială a statului și drepturile social-economice ale cetățeanului.

Caracteristicile asistenței sociale cuprind: motive obiective ce necesită mecanisme specifice de protecție socială a cetățenilor, care vizează menținerea sau asigurarea unui anumit nivel de trai (în caz de boală, bătrânețe, invaliditate, șomaj etc.); fonduri speciale, ca sursă pentru asistența socială; modalități speciale de a oferi mijloace de trai; stipularea în legislație a modalităților de acordare a asistenței sociale.

Pe lângă faptul că reprezintă obiectul continuu al preocupărilor organizațiilor internaționale specializate în rezolvarea problemei foametei, malnutriției și asigurărilor sociale, dreptul enunțat este înscris și în unele acte de importanță universală, printre care menționăm următoarele:

Declarația Universală a Drepturilor Omului, care prevede, în art. 25 alin. (1): Orice persoană are dreptul la un nivel de viață corespunzător asigurării sănătății sale, bunăstării proprii și a familiei, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare, are dreptul la asigurare în caz de șomaj, de boală, de invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în alte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență ca urmare a unor împrejurări independente de voința sa.

Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, care stabilește, în art. 11: Statele părți la prezentul Pact, recunoscând dreptul oricărei persoane la un nivel de trai suficient pentru ea însăși și familia sa, inclusiv hrană, îmbrăcăminte și locuință suficiente, precum și la o îmbunătățire continuă a condițiilor sale de existență, vor lua măsuri potrivite pentru a asigura realizarea acestui drept și recunosc în acest scop importanța esențială a unei cooperări internaționale liber consimțite. Prevederile constituționale din art. 47 urmează a fi interpretate și aplicate prin prisma prevederilor tratatelor internaționale menționate, așa cum prevede art. 4 din Constituție. Inclusiv relativ recent în categoria drepturilor și libertăților fundamentale, dreptul la asistență și protecție socială este cunoscut și sub alte denumiri: dreptul la un nivel de trai decent; dreptul la condiții satisfăcătoare de trai; dreptul la un nivel de viață suficient etc.

Noțiunea nivel de trai decent nu este definită clar, textul constituțional stabilește însă că acesta trebuie să asigure fiecărui om sănătatea și bunăstarea, enunțând și principalele elemente ale unui asemenea trai: hrana; îmbrăcămintea; asistența medicală și serviciile sociale necesare. Cu alte cuvinte, prin Constituție, statul este obligat să asigure omului un minim de existență, adică remunerarea într-un quantum ce ar permite procurarea elementelor menționate ale traiului decent. În contextul celor expuse, definirea și asigurarea unui nivel de trai decent ar putea porni de la ideea de asigurare a unui salariu minim ce ar acoperi necesitățile enunțate, adică a unui salariu ce ar acoperi așa-numitul coș minim de consum (existență), stabilit prin calcule economico-statistice.

Mai mult ca atât, într-o accepție largă, sintagma trai decent ar însemna posibilitatea omului de a deține și de a beneficia de bunurile și realizările civilizației: asigurare medicală, tehnică modernă, mijloace de transport, hrană rațională și calorică, servicii ale întreprinderilor din sfera de deservire, acumularea de bogății culturale etc. Traiul decent este imposibil fără dezvoltarea liberă a personalității, fără beneficierea de realizările științei, culturii, fără posedarea unei profesii.

Or, traiul decent se realizează prioritar prin munca cetățeanului și a familiei sale, iar statul, la rândul său, trebuie să contribuie decisiv la ameliorarea condițiilor de viață pentru a asigura un standard civilizată de trai cetățenilor. De aceea, Constituția obligă statul să ia măsuri pentru dezvoltarea economică a societății și protecția socială corespunzătoare.

În Hotărîrea nr.58 din 09 noiembrie 1999, Înalta Curte a statuat că prin obligația statului de a lua măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, legiuitorul constituant a consfințit dreptul cetățeanului la condiții normale de viață. Acest drept prevede ameliorarea continuă a condițiilor de existență, inclusiv asigurarea dreptului la hrană, îmbrăcăminte și locuință satisfăcătoare. Totodată, traiul decent se realizează prioritar prin munca cetățeanului și a familiei sale, iar statul, la rândul său, trebuie să contribuie efectiv la ameliorarea condițiilor de viață ale cetățenilor pentru a se alia standardelor general recunoscute.

În mod evident, statul, urmărind asigurarea unui nivel de trai decent pentru diferitele categorii ale populației, reiese din condițiile economice existente și stabilește mecanismele care să asigure măsuri de protecție socială reală.

Este cert faptul că, în societatea modernă însă, nu toți sunt în stare să-și asigure bunăstarea materială și traiul decent prin muncă sau prin alt mijloc legal. De aceea statul ia măsuri speciale de îmbunătățire a situației materiale a poporului în genere, precum și a unor anumite categorii sociale în special. Or, politica socială a statului trebuie să fie orientată spre mai multe grupuri sociale și să cuprindă: lupta cu șomajul; reglementarea salariului minim.

Deși taxele și tarifele impuse de prestatori, cu aprobarea autorităților publice, nu depin exclusive de voința „statului”, totuși în realizarea politicii în domeniul asigurărilor sociale de stat, legiuitorul, în limitele atribuțiilor ce-i revin, este în drept să opteze pentru diverse soluții de reglementare și concretizare a conținutului drepturilor sociale și economice, însă el este obligat, potrivit art. 16 din Constituție, să respecte principiile echității sociale și egalității, care, în societatea modernă, reprezintă valori supreme.

Subliniem faptul că, dreptul la un nivel de trai decent are un conținut complex și nedeterminat explicit de legiuitorul constituant, astfel, pentru a fi protejat în fiecare caz în parte, trebuie interpretat în contextul situațiilor avute în vedere de legiuitor. Însă, baza normativă prin care a fost dezvoltat articolul 47 din Legea supremă este lacunară în contextul realităților contemporane din Republica Moldova.

Astfel, apreciem că respectivul drept, în special mijloacele de realizare a nivelului de trai decent urmează a fi stabilite de legiuitor corespunzător unui nivel determinat de dezvoltare a societății și prin prisma indicatorilor economici reali, ba chiar prin obiectivul politicilor publice urmărite de către guvernare.

O statuare similară o regăsim și în Decizia nr.765 din 2011 a Curții Constituționale a României, „Caracteristic tuturor acestor drepturi ale cetățenilor și obligații corelative ale statului este faptul că, în măsura în care nu sunt nominalizate expres de Constituție, legiuitorul este liber să aleagă, în funcție de politica statului, de resursele financiare, de prioritatea obiectivelor urmărite și de necesitatea îndeplinirii și a altor obligații ale

statului consacrate deopotrivă la nivel constituțional, care sunt măsurile prin care va asigura cetățenilor un nivel de trai decent și să stabilească condițiile și limitele acordării lor. De asemenea, va putea dispune modificarea sau chiar încetarea acordării măsurilor de protecție socială luate, fără a fi necesar să se supună condițiilor art. 53 din Constituție, întrucât acest text constituțional privește numai drepturile consacrate de Legea fundamentală, iar nu și cele stabilite prin legi.”

Curtea consideră însă că, deși legiuitorul dispune de libertatea alegerii mijloacelor prin care să realizeze protecția socială a cetățenilor, respectarea obligației de a asigura un nivel de trai decent trebuie avută în vedere în mod independent, urmărindu-se în ultimă instanță nu numai modalitatea prin care statul realizează această obligație, ci și modul în care cetățenii reușesc să își satisfacă nevoile de trai într-un anumit moment, în funcție de resursele de care dispun.

În acest context, se impune observația că stabilirea aceluia standard al nivelului de trai care poate fi considerat ca fiind decent trebuie apreciată de la caz la caz, în funcție de o serie de factori conjuncturali. Situația economică a țării, resursele de care dispune statul în vederea atingerii acestui obiectiv, dar și nivelul de dezvoltare al societății, gradul de cultură și civilizație la un anumit moment și modul de organizare a societății reprezintă deopotrivă coordonate care trebuie luate în considerare atunci când se evaluează nivelul „decent” al vieții.

În concluzie, aprecierea modului și a măsurii în care statul reușește să ducă la îndeplinire obligația de a asigura un nivel de trai decent trebuie să fie raportată la acești factori, nefiind posibilă stabilirea unui standard fix, imuabil. Or, doar așa poate fi asigurat principiul protecției așteptărilor legitime a cetățenilor cu privire la un anumit nivel al protecției și securității.

Literalmente, în Decizia Curții Constituționale a României nr. 30 din 6 aprilie 1994, se menționează că, conceptul de „nivel de trai decent” nu este definit de Constituție. Mai mult, nici mijloacele de realizare a acestui obiectiv nu sunt prevăzute de Constituție, **legiuitorul fiind chemat, în spiritul acestui text constituțional, să instituie un ansamblu de măsuri prin care statul să asigure protejarea și îmbunătățirea calității vieții cetățenilor** atât prin reglementarea unor drepturi fundamentale, precum dreptul la securitate socială, dreptul la muncă - condiție principală pentru un trai decent -, dreptul la o salarizare echitabilă, dreptul la protecția sănătății și altele asemenea, dar și prin drepturi care nu au o consacrare constituțională și care tind către același obiectiv.

În sensul celor enunțate, referindu-ne punctat la păturile sociale vulnerabile, în special la persoanele care au atins vârsta de pensionare, și au calitate de beneficiar al pensiilor pentru limita de vârstă. În contextul realităților economice și sociale actuale, recalcularea formală (neadaptată) a pensiilor plasează persoanele care au calitatea de pensionari într-o situație defavorabilă. Astfel, alocarea unor fonduri insuficiente pentru plata pensiilor speciale și necorelarea acestora cu creșterea inflației nu sunt de natură să protejeze puterea de cumpărare a celor care trăiesc din pensii și să asigure veniturile pensionarilor, îmbunătățirea nivelului de trai al acestora, precum și reducerea marginalizării sociale a acestei categorii de populație.

Mai mult, caracterul infim (neadaptat realităților economice) al pensiilor este de natură să aducă atingere principiului protecției așteptărilor legitime a cetățenilor cu privire la un anumit nivel al protecției și securității sociale.

În baza acestui principiu - indisolubil legat de statul de drept - organelor statului le revine obligația de a acționa în conformitate cu prevederile legale în vigoare, astfel încât cetățenii să aibă posibilitatea de a conta pe previzibilitatea normelor legale adoptate, fiind

în măsură să-și planifice viitorul în contextul drepturilor conferite prin aceste dispoziții.

Considerăm că, impunerea unor taxe și tarife care depășesc cuantumul veniturilor unui cetățean, ba chiar a unei familii contravine nu doar principiului constituțional de la art.47 al Legii supreme, ci și art. 9 și art. 46 din Constituție. Or, art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se arată că, potrivit celor reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza Buchen contra Republicii Cehe - 2002, noțiunea de „bun” înglobează orice interes al unei persoane de drept privat ce are o valoare economică, astfel că dreptul la pensie poate fi asimilat unui drept de proprietate, iar pensia unui bun proprietate privată.

Așa fiind, recalcularea pensiilor speciale, cu consecința reducerii acestora, echivalează practic cu o expropriere, a cărei utilitate publică nu este justificată de legiuitor. În sprijinul acestor argumente se invocă și cele reținute de Curtea Europeană a Drepturilor Omului cu privire la pensii prin cauzele Gaygusuz contra Austriei - 1996, Stubbings ș.a. contra Marii Britanii 1996, Andrejeva contra Letoniei - 2009 și Muller contra Austriei 1974.

Astfel, deși în spețele enumerate obiectul îl constituie pensia, jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului precum și a Curții Constituționale, atribuie banii la categoria bunurilor (HCC 8/2015, cauza Vilho Eskelinen vs. Finlanda).

Pentru concretizare, subliniem că invocarea prevederilor actelor internaționale este relevante prezentei spețe, iar practica Curții Constituționale demonstrează că invocarea principiilor actelor internaționale sunt aplicabile în controlul de constituționalitate în măsura în care asigură, garantează și dezvoltă prevederile constituționale în materia drepturilor fundamentale, cu alte cuvinte, în măsura în care nivelul lor de protecție este cel puțin la nivelul normelor constituționale în domeniul drepturilor omului.

V – CADRUL CONSTITUȚIONAL

Constituția Republicii Moldova

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Averele dobîndite licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

Articolul 47

Dreptul la asistență și protecție socială

(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

(2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.

Cadrul normativ internațional

- Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și anume art. 1 referitor la proprietate;

- Declarația Universală a Drepturilor Omului, și anume art. 17 cu privire la dreptul de proprietate, art. 23 pct. 3 cu privire la dreptul la o retribuție echitabilă și la protecție socială și art. 25 pct. 1 privind dreptul la un nivel de trai decent;

- Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, și anume art. 1 privind demnitatea umană, art. 17 alin. (1) privind dreptul de proprietate, art. 25 privind drepturile persoanelor în vârstă, art. 34 alin. (1) privind securitatea socială și asistența socială și art. 52 alin. (1) privind întinderea și interpretarea drepturilor și principiilor.

IV – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Urmare celor expuse, în conformitate cu prevederile art.1, 7, 46 și 47 din Constituția Republicii Moldova, art. art.4 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. art. 4, 38, 39 din Codul Jurisdicției Constituționale

Solicit Înaltei Curți:

1. Admiterea spre examinare și declararea admisibilă a prezentei sesizări;
2. Interpretarea prevederilor articolului 47 din Constituție prin prisma chestiunilor dacă:

- *Compărtă articolul 47 din Constituție un caracter superfluu și/sau desuet?*
- *În sensul prevederilor art.47, care sunt măsurile reale pe care urmează să le întreprindă statul, în vederea asigurării unui nivel de trai decent pentru cetățeni?*

- *Este obligat să întreprindă statul măsuri economice urgente în cazul în care volumul cumulativ al taxelor și tarifelor opozabile cetățeanului depășește volumul debitului lunar al acestuia?*

- *Corespunde spiritului Constituție garantarea de către stat a unei pensii minime și/sau a unui salariu minim mai mici decât costul coșului minim de consum?*

V – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

Obiectul prezentei sesizări nu a fost anterior obiect al constituționalității sau al interpretării Constituției.

VI - LISTA DOCUMENTELOR

VII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Alla DAROVANNAIA

Grigore NOVAC

